

20
25

Vilnius – Europos
žalioji sostinė

KURIAME ŽALIAUSIĄ MIESTĄ

Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025

TURINYS

1. Trumpai apie Europos žaliosios sostinės iniciatyvą	3
2. Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025	7
3. Vilnius – Europos žalioji sostinės temos	12
3.1. Klimato kaita ir prisitaikymas	13
3.2. Biologinė įvairovė mieste	15
3.3. Žalioji miesto transformacija	20
3.4. Darni valdysena	22

1.

TRUMPAI APIE EUROPOS ŽALIOSIOS SOSTINĖS INICIATYVĄ

1. Trumpai apie Europos žaliosios sostinės iniciatyvą

Net du iš trijų europiečių gyvena urbanizuotoje teritorijoje. Nenuostabu, kad būtent miestų teritorijos tampa vienu iš pagrindinių daugelio aplinkosauginių problemų šaltiniu. Kuriant miestą, jo infrastruktūrą, architektūrą, energetikos sistemą galima įgyvendinti idėjas, kurios sprendžia kylančias aplinkosaugos problemas.

„Europos žaliosios sostinės“ apdovanojimas skiriamas miestams, kurie suteikia impulsą pokyčiams, deda pastangas ir siekia kurti visapusiškai aplinkai palankų gyvenimą mieste. Apdovanojimas skatina ir toliau siekti žaliųjų tikslų bei didžiuotis savo miestu.

Kiekvienais metais Europos Komisija įvertina du miestus: apdovanojimą „Europos žalioji sostinė“ (angl. *European Green Capital*) skiria miestui, kuriame gyvena daugiau kaip 100 tūkst. gyventojų, o apdovanojimą „Europos žaliasis lapas“ (angl. *European Green Leaf*) – miestui, kuriame gyvena daugiau kaip 20 tūkst. gyventojų.

1. Trumpai apie Europos žaliosios sostinės iniciatyvą

Apdovanojimui miestai atrenkami ir vertinami dviem etapais:

1.

Pirmajame etape parengiama aplinkosauginių rodiklių ataskaita, kurioje nurodoma, kaip situacija keitėsi per pastaruosius 10 metų, kokie yra dabartiniai ir ateities planai kiekvienoje iš 7 kategorijų: vandens taršos, oro taršos, triukšmo lygio, atliekų, biologinės įvairovės būklės, poveikio klimato kaitai mažinimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos. Į antrąjį etapą patenka tik trys miestai, siekiantys apdovanojimo „Europos žalioji sostinės“, ir du, siekiantys „Europos žaliojo lapo“.

2.

Antrajame etape miestų delegacijos komisijai gyvai pristato geriausias įgyvendintas iniciatyvas, planuojamas veiklas ir pagrindines komunikacines idėjas, į kurias nori atkreipti dėmesį laimėjus titulą.

1. Trumpai apie Europos žaliosios sostinės iniciatyvą

Laimėjimas miestui suteikia didelę atsakomybę – reikia kritiškai įvertinti miesto aplinkosauginę būklę ir viziją bei tapti tikru pavyzdžiu kitiems Europos miestams, susiduriantiems su panašiais aplinkosauginiais iššūkiais.

Vilnius buvo įvertintas apdovanojimu „Europos žalioji sostinė 2025“ ir prisijungė prie kitų laimėtojų – Stokholmo, Hamburgo, Vitorijos-Gasteiso, Nanto, Kopenhagos, Bristolio, Liubianos, Eseno, Neimegeno, Oslo, Lisabonos, Lahčio, Grenoblio, Talino, Valencijos.

2.

**VILNIUS – EUROPOS
ŽALIOJI SOSTINĖ 2025**

2. Vilnius – Europos žaliaji sostinė 2025

Vilnius jau seniai žinomas kaip žalia sostinė tiesiogine prasme – jį supa parkai, miškai, o žaliosios erdvės užima daugiau nei 60 proc. teritorijos. Tačiau Europos žaliaji sostinė apima kiek platesnį kontekstą nei vien žalia spalva. Svarbūs įvairūs aplinkosauginiai rodikliai, miesto aplinkosauginė vizija, jos įgyvendinimas, ateities planai ir įsipareigojimai, miestiečių įsitraukimas, miesto valdysenos darnumas. Ir visa tai turi būti vertinama atsižvelgiant į vietos kontekstą ir problemas.

Per pastaruosius 20 metų Vilnius susidūrė su daugybe išbandymų: augančiu gyventojų skaičiumi, besiplečiančia miesto infrastruktūra, sovietiniu miesto planavimo palikimu, apleistomis gamyklomis, stiprėjančiais klimato kaitos reiškiniais ir kita. Ir nors nemažai problemų nėra visiškai išspręsta, o naujų sunkumų kyla kone kasdien, Vilnius buvo įvertintas už jau įdėtas pastangas ir pasiektus rezultatus kuriant žaliajį miestą.

Varžantis dėl „Europos žaliosios sostinės 2025“ titulo Vilnius buvo nuosaikiai atviras: „Vilnius nėra žaliausias miestas... kol kas.“ (Angl. *Vilnius not the greenest city yet.*) Tokia įžanga nebuvo perdėto kuklumo demonstravimas, veikiau atvirškčiai – buvo siunčiama žinia, kad Vilnius turi ambicijų tapti dar žalesnis, nei yra dabar. Siekdami būti tarp lyderiaujančių miestų aplinkosaugos srityje turime dar nemažai nuveikti ir esame ryžtingai nusiteikę šia strategine kryptimi judėti pirmyn. Todėl Vilnius, kaip Europos žaliaji sostinė 2025, pasirinko šūkį „Vilnius – kuriamas žaliasis miestas“. Jis reiškia, kad miesto žaliaji vizija ir keliami aplinkosauginiai tikslai yra aktyvus procesas, į kurį bus vsiekiami įtraukti ne tik miesto valdžią, Savivaldybės specialistus, įmones, bet ir pačius vilniečius.

2. Vilnius – Europos žaliaji sostinė 2025

Išskirtos miesto ir miestiečių pastangos pertvarkant senas gamybines ir apleistas zonas į gyvybingus ir naujus rajonus, tokius kaip Paupis, Naujamiestis. Įvertintos iniciatyvos, kai miestiečiai aktyviai įsitraukia į miestų želdynų formavimą. Įspūdjį kelia į miesto teritoriją patenkančių saugomų gamtinių teritorijų skaičius – Vilniaus mieste įsteigta 18 „Natura 2000“ teritorijų, kuriose saugoma 19 Europos Bendrijos svarbos rūšių ir 18 buveinių tipų. Tokia biologine įvairove ir gamtine aplinka greičiausiai negali pasigirti jokia kita Europos sostinė.

2. Vilnius – Europos žaliaji sostinė 2025

Įvertintos pastangos sumažinti atliekų kiekius ir investicijos į tvarios infrastruktūros ir energetikos projektus, tokius kaip Vilniaus kogeneracinė elektrinė, išmanusis gatvių apšvietimas ir pėstiesiems bei dviratininkams pirmenybę teikiantis Gatvių standartas. Taip pat daug dėmesio sulaukė miestiečių naudojamos interaktyvios platformos Tvardau miestą ir Open Vilnius. Ne ką mažiau svarbūs ir ateities planai bei vizijos – Vilnius turi aiškius planus atgaivinti stoties rajoną, Vilkpėdę ir kitus rajonus, plėsti dviračių infrastruktūrą, įsigyti mažiau taršų viešąjį transportą, taip pat iki 2030 metų pasiekti neutralumą klimatui.

Galime paminėti tik keletą iniciatyvų, tačiau jų yra gerokai daugiau. Iki 2030 metų Vilnius siekia tapti neutralus klimato kaitos požiūriu. Šio ir kitų tikslų bei idėjų neįmanoma įgyvendinti be aktyvaus miestiečių, bendruomenių, vietos verslų, institucijų ir nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo. Todėl Europos žaliosios sostinės metais Vilnius kvies miesto gyventojus ir verslo bendruomenę prisidėti prie šio tikslo imantis konkrečių veiksmų mažinant poveikį klimato kaitai.

Žaliosios sostinės apdovanojimas Vilniui suteikia progą didžiuotis jau pasiektais rezultatais tvarumo ir žalumo kryptyse, taip pat įpareigoja dar labiau stengtis, atliepti miestiečių poreikius ir kurti žaliausią miestą kartu.

3.

„VILNIUS – EUROPOS
ŽALIOJI SOSTINĖ 2025“
PAGRINDINĖS TEMOS

3. „Vilnius – Europos žaliaji sostinė 2025“ pagrindinės temos

Vilnius, kaip Europos žaliaji sostinė 2025, išskyrė 4 prioritetines temas, kurioms nori skirti didžiausią dėmesį 2025 metais.

3.1 Klimato kaita ir prisitaikymas

3.2 Biologinė įvairovė mieste

3.3 Žalioji miesto transformacija

3.4 Darni valdysena

3. „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“ pagrindinės temos

3.1 Klimato kaita ir prisitaikymas

Miestai dėl tankiai gyvenančios populiacijos yra itin jautrūs potvynių, karščio bangų ir kitų ekstremalių klimato reiškinių poveikiui. Šių reiškinių padariniai veikia žmonių sveikatą, infrastruktūrą, taip pat kelia ekonominių nuostolių. Dažniausiai ir labiausiai klimato kaitos pasekmes pajunta mažas pajamas gaunantys žmonės, todėl klimato kaita yra ne tik aplinkosauginė, bet ir socialinė problema.

Planuojant miesto infrastruktūrą, priimant valdymo sprendimus, kuriant žaliąsias erdves mieste galima sukurti palankesnes sąlygas gyventojams, sumažinti karščio bangų, liūčių daromą poveikį. Nors visų klimato kaitos padarinių išvengti nepavyks, miestams svarbu dėti pastangas, kad kuo labiau sumažintų savo keliamą poveikį klimatui. Ne ką mažiau svarbu ir prisitaikymas prie klimato kaitos, padėsiantis patirti mažiau žalų.

3. „Vilnius – Europos žaliaji sostinė 2025“ pagrindinės temos

Vilnius kartu su kitais 100 Europos miestų dalyvauja miestų misijoje, kurios metu iki 2030 metų siekia tapti klimatui neutraliu miestu. Klimato neutralumas misijoje dalyvaujantiems miestams reiškia, kad iki 2030 metų iki minimumo bus sumažintos išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos (ŠESD) ir bus rasta būdų, kaip kompensuoti neišvengiamą emisijų dalį. Veiklas ir rezultatus koordinuoja kompetencijų ir advokacijos centras „Neutralus klimatui Vilnius“.

Iki šiol Vilniui trūko aiškaus ir ilgalaikio plano, kaip miestas atlieps kylančias klimato kaitos problemas ir prie jų prisitaikys. „Neutralus klimatui Vilnius“ pradėjo darbus nuo ilgalaikių planų ir priemonių rengimo, jie bus įgyvendinti iki 2050 metų.

Prisitaikant prie klimato kaitos svarbūs gamtai palankūs sprendimai, suteikiantys įvairialypes naudas gyventojams.

Pastaruosius kelerius metus Vilnius ieško tinkamo varianto tarp rekreacinių ir aplinkosauginių interesų, kad būtų išlaikomos pusiau natūralios pievos su aukšta žoline augalija. Po kelerių metų diskusijų mieste rastas balansas tarp palaikomos trumpos vejos, 1–3 kartus per sezoną šienaujamų pievų ir visai nešienaujamų. Pievos mieste padeda susidoroti su vandens pertekliumi liūčių metu, iš atmosferos sugeria ir kaupia CO² ir suteikia palankesnes sąlygas miesto biologinei įvairovei.

Siekama įgyvendinti kompleksą priemonių prisitaikant prie klimato kaitos ir iki 2030 metų 80 proc. sumažinti ŠESD išmetimus, o likusią dalį kompensuoti pasitelkiant absorbciją. Siekiamas pokytis visuose emisijas sukeliančiuose sektoriuose: transporto, energetikos, atliekų, pramonės ir kt.

3. „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“ pagrindinės temos

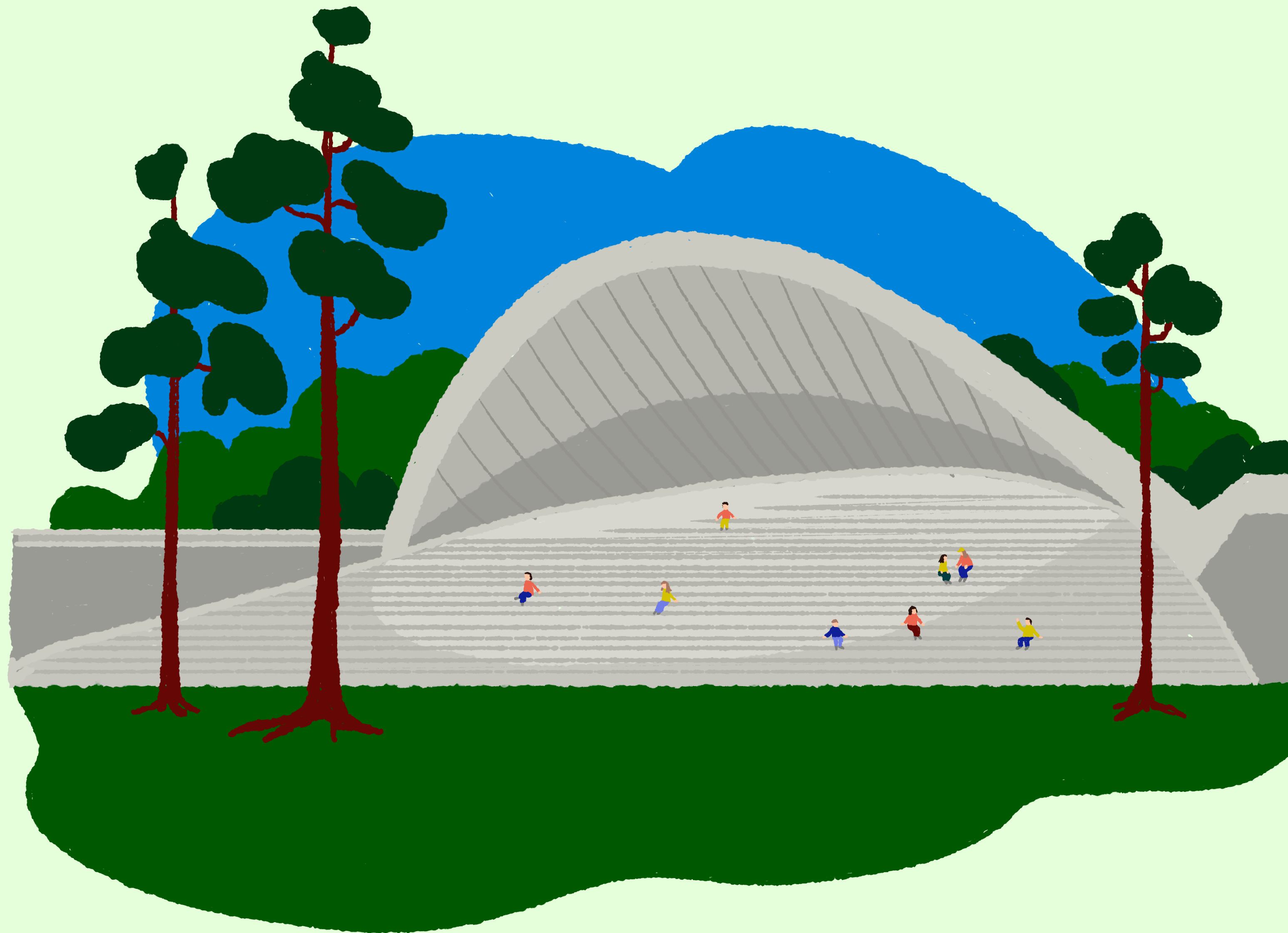
3.2 Biologinė įvairovė mieste

Vilniaus, įsikūrusio Neries ir Vilnios slėniuose, geografinė padėtis ir istorinis vystymosi kontekstas lėmė, kad gyvosios žalumos čia tikrai gausu. Net 40,3 proc. bendro Vilniaus ploto ir 25,7 proc. miesto centrinės dalies užima žalieji plotai. Todėl nuo seno Vilnius pagrįstai vadinamas žaliu miestu. Dauguma Vilniaus žaliųjų plotų siejama su medžiais ir miškingomis vietovėmis, o apie penktadalis žaliųjų erdvių – atviresnis kraštovaizdis su jose plytinčiomis pievomis. Išskirtinis Vilniaus bruožas – tarp žaliųjų erdvių įsiterpusios vandens ekosistemos. Vilnius gali džiaugtis net 13 upių ir upelių, 73 ežerais ir 57 tvenkiniais. Vilniečiai iš tikrųjų privilegijuoti gamtos turtais. Geomorfologinių struktūrų – atodangų, kalvų ir slėnių – įvairovė turtina Vilniaus kraštovaizdį ir suteikia puikias galimybes aktyviam poilsiui ar tiesiog pavasarį grožėtis žibuoklių kilimais, o rudenį – auksiniais peizažais.

3. „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“ pagrindinės temos

Rudenį taip pat galima stebėti Nerimi į Vilnios nerštavietes migruojančias Baltijos lašišas, artėjant vasarai gėrėtis plačialapėmis klumpaitėmis – gražiausiomis lietuviškomis orchidėjomis. O gal tiesiog ilsėtis Vingio parko senolių pušų paunksmėje. Čia auga net 300 metų pasiekusios pušys, Vingio parko fragmentus deramai galima vadinti Vilniaus miesto sengire.

3. „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“ pagrindinės temos

Nors Vilniuje jau dabar gausu žaliųjų erdvių, kurias net 95 proc. gyventojų gali pasiekti vos už 300 metrų nuo gyvenamosios vietos, miestas ir toliau plečia žaliasias erdves, integruoja jas į judriausias vietas. Nuo 2021 metų organizuojama iniciatyva „Žalioji Vilniaus banga“, kad kiekvienas iš 2 tūkst. Vilniaus gatvės kilometrų būtų žalias, o želdynai puoštų ir horizontalius, ir vertikalius miesto paviršius. Į šią iki šiol vykstančią iniciatyvą aktyviai įsitraukia vilniečiai ir miesto verslo bendruomenė. Planuojant miestą specialus dėmesys skiriamas miesto medžiams ir jų išsaugojimui. Jei nėra galimybės išsaugoti medžio, Vilnius vadovaujasi specialia adekvataus kompensavimo taisykle – kertamo medžio diametras kompensuojamas tokia pat sodinamų medžių diametrų suma. Prižiūrint Vilniaus pievas taip pat numatoma speciali tvarka, kuri ne tik padeda atvėsinti miestą per karščio bangas, sulaukyti drėgmę taip prisitaikant prie besikeičiančio klimato, bet ir palaiko miesto biologinę įvairovę.

Vietovės, kurios nėra aktyviai naudojamos pėsčiųjų ar rekreacijai, paverčiamos gausiai žydinčiomis pievomis, šienaujamos du kartus per metus. Labiau nuo aktyvaus gyvenimo nutolusios pievos šienaujamos dar ekstensyviau. Taip sudaromos palankios sąlygos gyvuoti vertingiems vabzdžiams apdulkintojams, žydintiems augalams ir kitai biologinei pievų įvairovei. Unikaliai pievų biologinei įvairovei palaikyti pasitelkiamos netgi besiganančios avys – jų ganiava Ribiškių kraštovaizdžio draustinyje rūpinasi Verkių ir Pavilnių regioninių parkų direkcija. Planuojant miesto plėtrą specialus dėmesys skiriamas ekologinių koridorių plėtrai.

3. „Vilnius – Europos žilioji sostinė 2025“ pagrindinės temos

Plūstant karščio bangoms, ekstensyviai šienaujamos pievos vėsina miestą (aukštos augmenijos pievos paviršius yra net 20 laipsnių vėsesnis nei kieta miesto danga), o užėjus didelėms liūtims – sulaiko drėgmę, kuri palaipsniui išgarinama ir sudaromas miestiečiams palankus mikroklimatas. Todėl pievos su aukšta žoline augalija yra labai efektyvi priemonė miestui prisitaikant prie klimato kaitos keliamų iššūkių. Tokios pievos taip pat yra labai svarbios ir kitiems miesto gyventojams: paukščiams, vabzdžiams, žydintiems augalams, kitoms rūšims, turtinančioms miesto biologinę įvairovę. Vilniaus pievose galima sutikti ir retųjų, į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, tokių kaip melsvasis gencijonas, paprastasis kardelis ar gegūnės, dar vadinamos lietuviškomis orchidėjomis. Gausiai žydinčios pievos puošia miestą, suteikia nektaro puošniems drugeliams ir kitiems vabzdžiams. Čia galima išgirsti ir visoje Europoje sparčiai nykstančias griežles ar kitus pievų paukščius.

Pievose prieglobstį randa stirnos, kiti laukiniai žinduoliai. Siekdamas prisitaikyti prie klimato kaitos, puoselėdamas miestobiologinę įvairovę Vilniustaikos specialia pievų priežiūros būdą: vietovėse, kurios nėra aktyviai naudojamos miestiečių, pievos šienaujamos rečiau, taip sudarant sąlygas pievoms užaugti ir žydėti. Neries pakrantėse, magistralinių kelių šlaituose ar gyventojų atrinktose vietovėse pievos šienaujamos tik kelis kartus per metus, o kai kurios atokesnės – dar rečiau. Iš dalies pievų šienas šalinamas taip formuojant ir palaikant natūralių pievų augaliją. Miestiečių poreikiams intensyviai naudojamos pievose, gatvių skiriamosiose juostose formuojama trumpa veja. Taip pasiekama dermė tarp klestinčiai biologinei įvairovei svarbios aukštos augmenijos ir miestiečių patogiam vaikščiojimui ar poilsiui formuojamos trumpos vejos.

3. „Vilnius – Europos žaliaji sostinė 2025“ pagrindinės temos

Vilniui tapus Europos žaliaja sostine 2025, kitais metais planuojami įvairūs renginiai, kuriuose Vilnius ir kitų šalių miestai dalyosis geriausiomis praktikomis puoselėjant biologinę įvairovę, tai bus puikus įkvėpimas formuojant Vilniaus miesto biologinės įvairovės išsaugojimo viziją. Pasitelkiant mokslininkus, ekspertus bus rengiamas biologinės įvairovės išsaugojimo strateginis planas. Į šį procesą aktyviai įsitraukti bus kviečiama ir visa Vilniaus miesto bendruomenė.

3. „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“ pagrindinės temos

3.3 Žalioji miesto transformacija

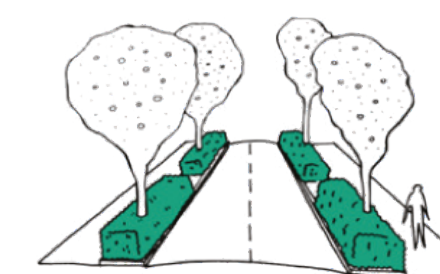
Per daugiau kaip 700 metų gyvavimo Vilnius patyrė daugybę transformacijų ir daugumos jų pėdsakų vis dar galime rasti. Miestas keičiasi pagal tuo metu gyvenančių žmonių poreikius, architektūros madas, taikomas technologijas.

Šiuo metu Vilnius patiria dar vieną transformaciją – iš sovietinio miesto į modernų ir pritaikytą šiuolaikiniam žmogui. Apleistos gamybinės teritorijos verčiamos gyvenamaisiais rajonais, automobiliams pritaikytos gatvės gražinamos pėstiesiems ir dviratininkams. Įgyvendinant šiuos pokyčius labai svarbi ilgalaikė miesto vizija ir tvarių bei klimatui palankių sprendimų integravimas.

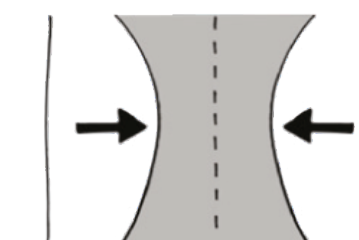
Vilniaus planuose – dar daugiau žaliosios miestų transformacijos projektų, tokių kaip stoties ir Vilkpėdės rajonų atnaujinimas, tolesnė dviračių infrastruktūros plėtra ir Gatvių standarto taikymas. Vilniuje taip pat planuojama paspartinti gyvenamųjų namų renovaciją, taip gerokai padidinant energetinį efektyvumą.

01
A TREE ALWAYS COMES FIRST

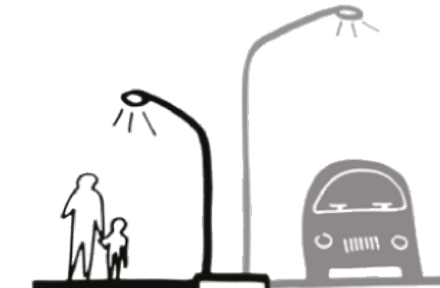
02
TREES AND SHRUBS –
BETWEEN CARS AND
PEDESTRIANS

03
CARRIAGEWAYS WITHOUT
ANY EXCESS WIDTH

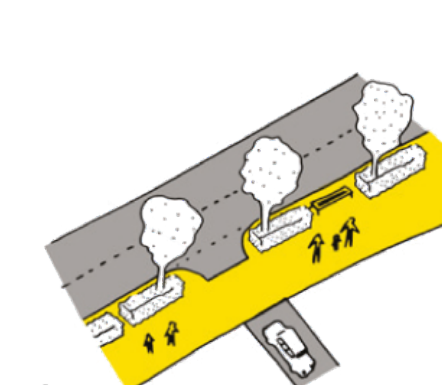
04
SAFE PEDESTRIAN CROSSINGS
(UNINTERRUPTED PEDESTRIAN
MOVEMENT)

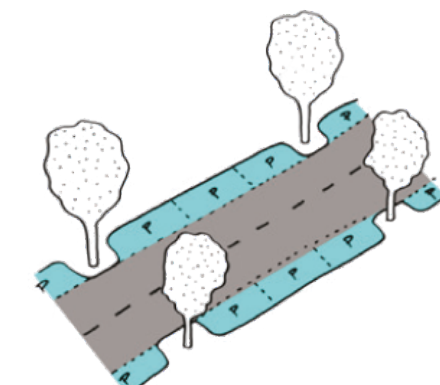
05
LIGHTING – FOR
PEDESTRIANS FIRST

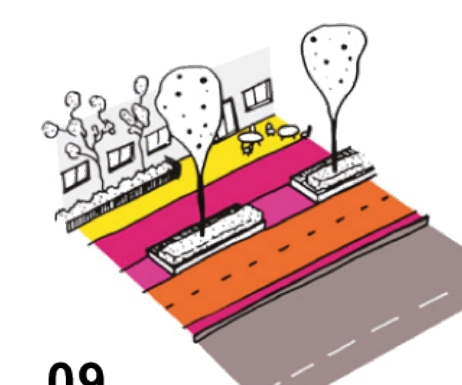
06
ALL STREET ELEMENTS –
BLACK

07
PAVEMENTS ESTABLISH THE
PRIORITY OF PEDESTRIANS

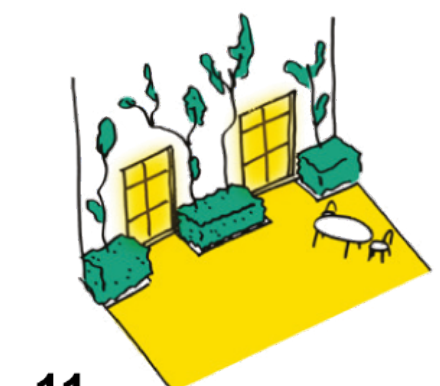
08
CAR PARKING SPACES SET UP
ON MOST STREETS, USUALLY
PARALLEL

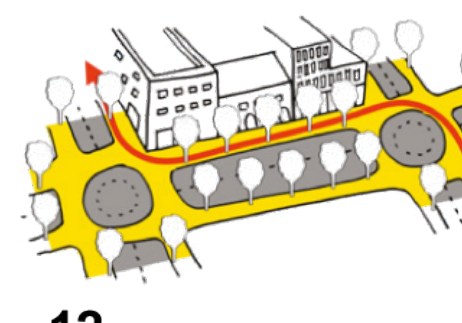
09
SURFACES THAT CREATE
STREET CHARACTER

10
VISUAL NEATNESS – NO
EXCESS ELEMENTS

11
A METRE OF A STREET –
FOR OWNERS

12
SMALLEST POSSIBLE
INTERSECTIONS AND
TURN RADIUS

3. „Vilnius – Europos žaliaji sostinė 2025“ pagrindinės temos

Viena iš problemų, su kuriomis Vilnius susiduria per stiprias liūtis, – gatvių tvnimas. Klimato kaitos prognozės rodo, kad ateityje Vilniuje iškris daugiau kritulių, tai reiškia, jog lietaus nuotekų problema aštrės. Daugiau žaliųjų dangų, pievų ir gamtinių elementų mieste padeda susidoroti su pertekliniu vandeniu, taip pat teikia papildomas naudas biologinei įvairovei, sugeria ir užrakina anglį, mažina oro taršą, slopina triukšmą. Modernizuojant Fabijoniškių ir Pašilaičių rajonų nuotekų infrastruktūrą įrengtas Lietaus parkas, kuriame esantis akumuliacinis tvenkinys surenka perteklinį lietaus vandenį iš 500 hektarų teritorijos. Tai vienas iš pavyzdžių, kaip planuojant ir transformuojant miestą galima pasitelkti gamtinius sprendimus ir sukurti daugialypes naudas miestui.

Renovuojant ir konstruojant naujas gatves Vilniuje taikomas **Vilniaus gatvių standartas**. Jame nustatyta 12 dizaino

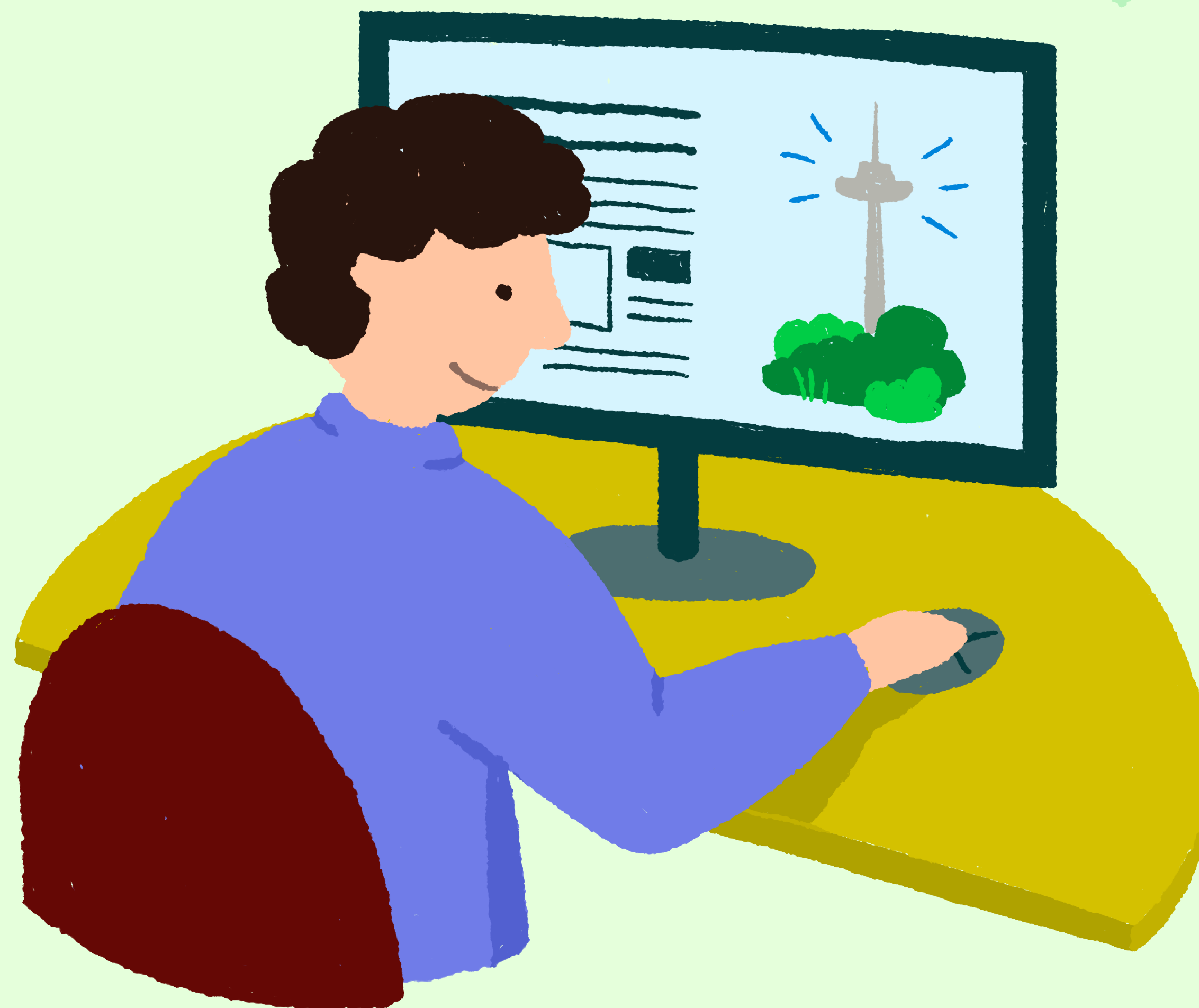
principų, kurie suteikia pirmenybę pėstiesiems ir dviratininkams, palieka daugiau erdvės augalijai, mažina bendrą vizualinę taršą.

Mieste svarbu diegti ir naujausias technologijas, padedančias taupyti energiją, efektyviai spręsti problemas ir teikti reikiamas paslaugas. Tvariam miesto apšvietimui taikomas Vilniaus apšvietimo standartas ir naujausios technologijos. 100 proc. elektros energijos, naudojamos viešajam apšvietimui, gaunama iš atsinaujinančių energijos šaltinių, įdiegta išmani valdymo sistema, kuri automatiškai pritaiko apšvietimo lygį, praneša apie gedimus, o apšvietimo stulpai panaudojami kaip augalų atramos, kelio ženklų ir elektromobilių krovimo lizdų laikikliai. Toks multifunkcinis vieno elemento panaudojamas mažina vizualinę taršą, taupo išteklius ir efektyvina priežiūrą.

3. „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“ pagrindinės temos

3.4 Darni valdysena

Darni valdysena – tai procesų valdymo būdas, kai priimant sprendimus taikomos tvarios valdymo praktikos. Dažnai miestų gyventojai nepakankamai anksti informuojami apie planuojamus pokyčius ir neturi galimybės dalyvauti priimant sprendimus, dėl to dažnai jau priėmus ir įgyvendinus miesto planavimo sprendimus ima tam priešintis, projektai stabdomi ir kuriami iš naujo. Tokios situacijos visas dalyvaujančias šalis verčia jaustis nemaloniai, švaistomas laikas ir lėšos. Taikant darnios valdysenos principus gyventojai ne tik informuojami, bet ir įtraukiami į miesto planavimą, sprendimų priėmimą ir įgyvendinimą, gali išreikšti savo nuomonę, atskleisti savo poreikius ir prisidėti prie miesto valdymo.

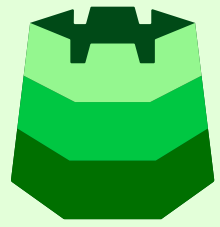
3. „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“ pagrindinės temos

Vilnius išsiskiria tuo, kad visuomenei atveria daugybę duomenų, jais naudodamiesi gyventojai, įmonės ir verslai gali daugiau sužinoti apie miestą, kurti inovatyvius sprendimus ir produktus. Duomenys prieinami platformoje [Open Vilnius](#).

Be to, vilniečiai platformoje [Tvarkau miestą](#) gali dalytis informacija apie mieste pastebėtus nesklaidumus ir prisidėti prie greitesnio problemų sprendimo.

Sėkmingas idėjų įgyvendinimas pagrįstas gyventojų, verslų ir miestiečių įsitraukimu į priimamus sprendimus. Vilnius deda pastangas, kad visi mieste planuojami projektai būtų kuriami kartu su gyventojais, kad kuo daugiau duomenų būtų atviri.

20
25

Vilnius – Europos
žalioji sostinė

**Kviečiame kurti
žaliausią miestą drauge!**